

MONUMENTALT: Tunabreen innerst i Tempelfjorden er rundt 3.000 år gammel, og fronten flytter seg 300 meter i året.

ALLE FOTO: HILDE ØRELD

SVALBARD FOR

Glem Longyearbyen. De unike opplevelsene

VIDEREKOMNE

finner du noen iskalde timer på scooter unna. ➡

REISELIV

HILDE ORELD

SVALBARD

➔ **I LONGYEARBYEN** på Svalbard gjør vi oss klare for en natt på hotell: To par ullsokker, fotvarmere, to ullstillongser, én ullunderbukse i tillegg til vanlig truse, tre tynne ullgensere, fleecevest, to buffer, balaklava, tykk skibukse, ullvotter, håndvarmere og dunjakke. Det er minus 26 grader, så det burde det være nok.

Så finner vi frem det vi skal ha *med* oss: ehh.. toalettsaker. Men hva mer? Ingenting. Det vi har funnet frem, skal på kroppen. Alt sammen. I tillegg bakser vi på oss tykk scooterdress, enorme støvler, ekstra store skinnvotter og en hjelm med visir. Vi ser ut som en enmanns beredskapstropp uten våpen.

PUH! SVETTEN RENNER, og vi er klare for avreise. Scooteren er fylt til randen med bensin, og guiden har tatt med alt fra telt og førstehjelpssaker til skredutstyr og rifle. Ute er det mørkt, og kun to øyne med snøhvite øyevipper røper hvem vi er.

65 kilometer i isødet skal tilbakelegges på scooter før vi ankommer hotellet. Vi har én guide foran og én bak. Farten er rundt 60 kilometer i timen på de rette strekningene, og tross ekstrem polarbekledning kjenner vi vinden tar godt tak i de få millimeterne med bar hud vi ikke har tettet godt nok med ullisolasjon. Snøen virvles opp rundt oss. Det eneste som bryter den totale stillheten, er motorlyden fra de tre hissiges snøscooterne.

Etter to timer med kjøring opp og ned fjellsider, ser vi lysene fra hotellet noen kilometer foran oss, langt ute på sjøisen i Tempelfjorden. Vi er langt forbi grensen for neglesprett på hender og føtter, og lurar på når vi kommer i faresonen for koldbrann.

ENDELIG FREMME! Som en vattert ispinne vagger vi mot landgangen og blir møtt av hotellvertinnen.

– Velkommen, sier Maaike Groeneveld og loser oss inn i den varme skonnerten. 90 fot med lys og varme. Inne vanker varm kakao, kaffe og en liten ankerdram på hotellet Noorderlicht, som er verdens eneste hotellskip som er frosset inne i isen.

Hun og ektemannen Ted har ikke sett folk på nesten to måneder. De har brukt tiden på å navigere, se på værmeldingen, gjøre klart for storinnrykk av lunsj- og overnattingsgjester, justert beliggenhet, sett på isformasjoner, lest fjorden, ankret og ventet på at båten skal fryse fast, slik at isen skal være så sikker at den kan bære et stort følge med snøscootere. Tyve senger fordelt på ti lugarer, mat og drikke, håndklær og sengetøy skal det nederlandske ekteparet holde styr på. Sysselmannen er streng på hvor båten kan ligge, og i fjor var det krevende isforhold, slik at sesongstarten ikke var før i midten av mars. I år åpnet hotellskipet dørene for første gang lørdag for én uke siden.

– **VI HAR SESONG** frem til isen går, men båten skal være i Longyearbyen 1. juni, sier Groeneveld, som er i gang med sin

ellefte sesong som hotellsjef for turister som ønsker en ferie utenom det vanlige. Om sommeren fører hun selv kanalbåt i Nederland.

– Det går ikke an å komme hit helt på sparket. Vi har kun gjester som er med på tur med en av byens turoperatører, operatører som igjen har inngått en avtale med Basecamp, forklarer Groeneveld og lurar på om vi trenger mer varmt i koppen for å få igjen varmen i kroppen. Kvikksølvet er på vei ned mot 30 minusgrader, men aggregatet sørger for at innetemperaturen er svært behagelig. Det samme er lugaren med to senger og egen vask. Toaletter og dusjer er felles.

25 MINUS: Hvor lenge må man fryse før koldbrannen setter inn?

Intimsonene til gjestene er i ferd med å forsvinne. Her sitter voksne menn i bare stillongsen med folk de ikke har sett før. En liten, tjukk amerikaner forteller at han har vært på Svalbard tidligere også. Med hjemmehadresse i Alaska klager han ikke på kulden. 75-åringen omtaler seg selv som en arctic freak og sukker oppgitt:

– Jeg har bare ett problem.

– Å?

– Min kone. Hun er også 75 år og begynner å bli litt sliten i kroppen. Hun vil helst reise dit det er sol og varme. Innimellom må jeg tilfredsstille henne og bli med sørover.

– *Er hun med deg hit?*

Amerikaneren humrer i skjegget og rister megetsigende på hodet.

NESTE MORGEN, en middag, kaffe med voksent tilbehør, en god natts søvn og en real speileggfrokost senere, sjekker vi ut. Kuldegradene har åpenbart bitt seg fast, men synet av skipet, breene, lyset og fjellandskapet vi var en del av, fikk oss til å glemme smerten. Ferske isbjørns spor og blodig snø som et resultat av bamses selfangst, var prikken over i'en. Vi gjorde som guiden sa og danset med scooteren over breer og fjell tilbake til Longyearbyen.

– Skal du oppleve Svalbard, er det ikke noe poeng i å være i Longyearbyen. Der har du sett alt i løpet av tre timer. Det er i naturen det skjer. Her oppe er naturen og ull vår religion. For ikke å snakke om det blå lyset. Fra midten av februar til begynnelsen av mars er uten tvil den beste tiden å oppleve Svalbard på, sier guide og daglig leder Steinar Rorgemoen i Basecamp Spitsbergen.

– *Hva med april? Da er det jo midnattssol...*

– Helt riktig. Det er selvfølgelig deilig at det ikke er så kaldt, og at det er sol døgnet rundt, men det fantastiske lyset, for ikke å si muligheten for å se nordlys, har vi ikke i april. Dessuten er det mange flere turister her da. Dette, med en overnatting på båten i isen, på denne tiden av året, er definitivt Svalbard for viderekomne. Du vil oppleve en stillhet og et lys du knapt kan finne andre steder i verden. Er du heldig, kan du også få et glimt av en isbjørn som av og til lusker forbi båten, sier Rorgemoen.

hilde.oreld@finansavisen.no

Kort om Svalbard

- Grønland er nabo i øst. Svalbard er omtrent midt mellom Nordpolen og fastlands-Norge.
- Rundt 85.000 turister kommer hvert år for å se alt fra isbjørn til midnattssol.
- 80 prosent av turistene er nordmenn.
- Turismen har forsiktig vekst med Spitsbergen Travel og Basecamp Spitsbergen som sentrale aktører.
- SAS flyr til Svalbard via Tromsø. Norwegian starter i disse dager direktefly.
- Det er 2.000 fastboende og 3.000 isbjørn på Svalbard. I tillegg kommer rundt 450 fastboende russere i Barentsburg.

- Du kan ikke forlate noen bosetting uten våpen og erfaring med hvordan du bruker det. Guidede turer er derfor et must.
- Halvannen dags snøscootertur inkludert en overnatting på båten i isen koster rundt 8.000 kroner for sjåføren og 6.500 for passasjeren.
- Isbjørnen er totalfredet. Det er strengt forbudt å følge etter eller oppsøke den.
- Svalbard er Europas største villmarksområde, og 65 prosent av landarealet på drøye 60.000 kvadratkilometer (tilsvarer Norge fra Trondheim og sørover) er vernet.
- 60 prosent av landarealene er dekket med is, og mindre enn ti prosent har vegetasjon.

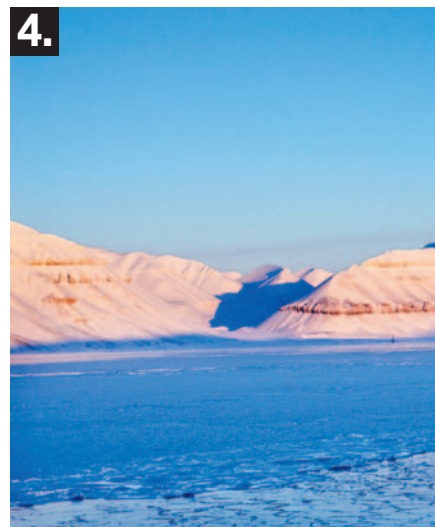
1.

3.

4.

- 1. HOTELLSJEFEN:** Nederlandske Maaïke Groeneveld satser på ekstremturisme.
- 2. STRABASIØS TUR:** 70 kilometer i variert terreng fra Longyearbyen må forseres før man kan sjekke inn på «hotellet».
- 3. NOORDERLICHT:** Verdens eneste hotellskip som er frosset inne i isen.
- 4. MAGISK:** Lyset på Svalbard fra midten av februar til begynnelsen av april kan ta pusten fra de fleste.
- 5. KALDE SPOR:** Isbjørnen har vært på Tunabreen og jaktet på sel.
- 6. TEMPELEJORDEN:** Utsikt fra landgangen på båten i isen.

